

PROTEST TRWA; RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH WOBEC SYTUACJI PROTESTUJĄCYCH

OŚWIADCZENIE Nr 1/07N NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ z dnia 22 czerwca 2007 r w sprawie protestu środowisk medycznych przed siedzibą Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Warszawa, dnia 23 czerwca 2007 r.

Naczelna Rada Lekarska wyraża solidarność, poparcie i podziękowanie dla pielęgniarek, położnych, lekarzy, lekarzy dentyistów i przedstawicieli innych zawodów medycznych biorących udział w proteście prowadzonym przed siedzibą Urzędu Rady Ministrów.

Naczelna Rada Lekarska stwierdza, że w sytuacji braku reakcji Rządu na powszechne żądania podniesienia skandalicznie niskich wynagrodzeń pracowników medycznych protest jest w pełni zasadny.

Naczelna Rada Lekarska apeluje do wszystkich środowisk medycznych o solidarność w działaniu.

Naczelna Rada Lekarska wzywa Rząd do natychmiastowego podjęcia poważnych rozmów z przedstawicielami środowisk medycznych, a przede wszystkim zapewnienia warunków do wzrostu wynagrodzeń pracowników medycznych jeszcze w bieżącym roku.

STANOWISKO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH W ZWIĄZKU Z ROZSZERZAJĄCĄ SIĘ AKCJĄ PROTESTACYJNĄ PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA

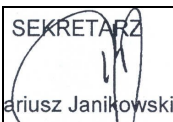
Rzecznik Praw Obywatelskich jest głęboko zaniepokojony eskalacją konfliktu i pogłębiającym się kryzysem w ochronie zdrowia, w sposób istotny rzutującym na poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego. Zajmowane przez pielęgniarki pokoju w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, jak również spędzanie nocy i dni na ulicy przez zdeterminowane kobiety są to symptomy konfliktu społecznego, który może jeszcze zaognić się po dołączeniu się do protestu pielęgniarek przedstawicieli innych zawodów.

Szczególnym przedmiotem zainteresowania RPO jest prawo do ochrony zdrowia i życia pacjenta podczas strajku pracowników służby zdrowia, gdyż dostęp do świadczeń medycznych został w tym czasie bardzo ograniczony. Zaniepokojenie budzi ograniczenie rozwiązania sporów zbiorowych na poziomie przedsiębiorstwa, zaś jego legalność uzależniona jest od wyczerpania innych środków, przewidzianych w sporze między pracodawcą a zatrudnionym.

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje do wiadomości stanowiska Ministerstwa Zdrowia i Premiera Rządu RP i dlatego uważa i zaniepokojeniem obserwował będzie rozwój sytuacji, a szczególnie będzie go interesować, czy administracja publiczna wypełniła swoje zadania w pełni zabezpieczyła pacjentów.

RPO rozumie sytuację pielęgniarek i pozostałych pracowników służby zdrowia. Ich położenie jest bardzo trudne, gdyż uposażenia przez nich otrzymywane nie są adekwatne do wagi wykonywanego zawodu i związanej z tym odpowiedzialności. Podwyżka wynagrodzeń 30% nie wpłynęła na zmianę nastrojów wśród pracowników służby zdrowia. Wynika z tego, że samo zwiększenie wydatków nie jest głównym lekarstwem, a uwagę należy skoncentrować

PREZES

SEKRETARZ

Mariusz Janikowski

Konstanty Radziwiłł

na systemowych rozwiązaniach.

Istnieje potrzeba niezwłocznego rozpoczęcia reformowania systemu ochrony zdrowia, a także systemu finansów publicznych, których determinuje zasób pieniądza przeznaczony na finansowanie leczenia i wynagrodzenia, a także efektywność jego wykorzystania. Brak zdecydowanych działań skazuje nie tylko pacjentów środowisko medyczne na permanentny i pogłębiający się kryzys w ochronie zdrowia, ale także prowadzi do niepokojów społecznych

Rzecznik proponuje merytoryczne rozmowy zainteresowanych stron i reformie opieki zdrowotnej. Uważa, że rezygnacja ze strajku i roszczeń finansowych zamian za rzeczowe rozmowy o przyszłości systemu opieki zdrowotnej jest sposobem na wyjście polskiego systemu ochrony zdrowia z nieustającego konfliktu i niezadowolenia zarówno pracowników służby zdrowia, jak pacjentów, jest zmiana systemu ochrony zdrowia dostosowana do aktualnych warunków finansowych, demograficznych epidemiologicznych.

Do powszechnej wiadomości – na stronach internetowych podane zostały tezy Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące kierunków zmian systemowych organizacji i finansowaniu ochrony zdrowia. Rzecznik Praw Obywatelskich zmierza przedstawić opinii publicznej oraz organom odpowiedzialnym za realizację konstytucyjnego prawa obywateli do ochrony zdrowia dalsze propozycje w tym zakresie. Rzecznik liczy, że stanie się to impulsem do powszechnej debaty oraz wpłynie na przyspieszenie działań na rzecz niezbędnej reformy systemu ochrony zdrowia.

Tezy Rzecznika Prawa Obywatelskich dotyczące kierunków zmian systemowych w organizacji i finansowaniu ochrony zdrowia - 12 lutego 2007 r.

Dramatyczna sytuacja części szpitali, związana z zajęciem środków finansowych tych placówek przez komorników w związku z wieloletnim zadłużeniem, ujawnia po raz kolejny ułomność systemu ochrony zdrowia. Znajduje się on w stanie krytycznym, jest niewydolny, zbiurokratyzowany, coraz mniej przychylny pacjentowi. Poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli zdaje się osiągać dramatycznie niski poziom. Głównym powodem utrzymujących się zjawisk kryzysowych w opiece zdrowotnej jest brak zgody elit medycznych i politycznych w sprawie podstawowego kierunku reform w systemie ochrony zdrowia. Ustawowym gwarancjom dostępu do usług zdrowotnych nie towarzyszy jednoznaczne określenie zakresu i standardu tych usług, brak też instrumentów służących obywatelom do ich egzekwowania. Istnieje pilna potrzeba dokonania głębokich zmian systemowych w ochronie zdrowia. Opowiadam się za oparciem tych zmian o następujące założenia:

1. Wprowadzenie konkurencji pomiędzy płatnikami w obszarze usług medycznych dostępnych w ramach koszyka świadczeń gwarantowanych i dodatkowych.
2. Wprowadzenie ubezpieczeń dodatkowych, które powinny gwarantować dostęp do szerszego zakresu świadczeń, a nie omijania kolejki, wyższego standardu bytowego, wyboru lekarza itp.

3. W stosunku do ściśle określonej grupy osób, takich jak chorzy psychicznie, dzieci i młodzież do 18 roku życia oraz osoby niepełne, o ile nie podlegają ubezpieczeniu z innych tytułów, obowiązek objęcia ubezpieczeniem i odprowadzenia składki musi obciążać z urzędu gminę.
4. Wprowadzenie częściowej odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie w szpitalach, według zasad stosowanych w zakładach opiekuńczo – leczniczych i pielęgnacyjno – opiekuńczych, w celu zapewnienia pacjentom należytych standardów utrzymania.
5. Wprowadzenie zasady pełnego refundowania jedynie procedur skutecznych klinicznie i efektywnych kosztowo, zawartych w koszyku świadczeń gwarantowanych. Pozostałe procedury powinny być refundowane do poziomu kosztu procedury najbardziej skutecznej klinicznie i efektywnej kosztowo.
6. Wprowadzenie standardów wykonywania procedur medycznych i ustalenie poziomu referencyjnego szpitali w zależności od ich spełnienia. Sieć szpitali powinna być wyznaczona odpowiednio do jakości wykonywanych usług, a nie według klucza akademickiego. Podniesieniu jakości świadczonych usług służyć będzie m. in. wprowadzenie obowiązku powtarzania, co pięć lat egzaminu specjalizacyjnego przez wykonujących zawód lekarzy.
7. Wprowadzenie zasady współodpowiedzialności pacjenta za swoje zdrowie i ograniczenie w ten sposób roszczeniowej postawy niektórych pacjentów, w zamian za realny dostęp do świadczeń medycznych.
8. Partycypacja obywateli w systemie ochrony zdrowia winna być obowiązkowa i zgodna z zasadą: „każdy stosownie do możliwości bez względu na zakres potrzeb zdrowotnych”.
9. Każdy obywatel winien ponosić ryzyko związane z ewentualnym nie przystąpieniem do systemu, przez co podkreśla się suwerenność podejmowanych decyzji i konieczność ponoszenia ich konsekwencji.
10. Wprowadzanie nowych zasad w systemie ubezpieczeniowym powinno nastąpić etapowo. Nowy system powinien być zaproponowany obywatelom, którzy jeszcze są na tyle młodzi, że rzadko korzystają z usług medycznych, np. do 45 roku życia. Pozostali pacjenci winni mieć gwarancje finansowania świadczeń medycznych na dotychczasowych zasadach.

KOMUNIKAT RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

W dniu 23 czerwca br. w siedzibie Rzecznika Praw Obywatelskich odbyło się spotkanie Rzecznika Praw Obywatelskich, dra Janusza Kochanowskiego z przedstawicielami Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych, Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych oraz samorządu lekarskiego. Podczas spotkania zwrócono się do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o podjęcie mediacji w obliczu eskalacji konfliktu i pogłębiającego się kryzysu w ochronie zdrowia.

/-/ Janusz Kochanowski